

Briuselis, 2022 06 01
COM(2022) 281 final

2022/0178 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl euro įvedimo Kroatijoje iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 974/98

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2022 m. birželio 1 d. Komisija pateikė Tarybos sprendimo pasiūlymą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 140 straipsnio 2 dalį, kuriame nurodoma, kad Kroatija atitinka būtinas euro įvedimo sąlygas ir kad nuo 2023 m. sausio 1 d. panaikinama Kroatijai taikoma išimtis.

Jei bus priimtas teigiamas sprendimas, Taryba vėliau turės imtis kitų priemonių, kurios būtinos eurui įvesti Kroatijoje.

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo¹ reglamentuoja pirminį euro įvedimą valstybėse narėse, kurios įstojo į euro zoną pirmajame etape, ir Graikijoje². Tas reglamentas iš dalies pakeistas:

– Reglamentu (EB) Nr. 2169/2005, siekiant pasirengti būsimiems euro zonos plėtros etapams;

– Reglamentu (EB) Nr. 1647/2006, kad jį būtų galima taikyti Slovėnijai, kuri įvedė eurą 2007 m. sausio 1 d.;

– Reglamentu (EB) Nr. 835/2007, kad jį būtų galima taikyti Kiprui, kuris įvedė eurą 2008 m. sausio 1 d.;

– Reglamentu (EB) Nr. 836/2007, kad jį būtų galima taikyti Maltai, kuri įvedė eurą 2008 m. sausio 1 d.;

– Reglamentu (EB) Nr. 693/2008, kad jį būtų galima taikyti Slovakijai, kuri įvedė eurą 2009 m. sausio mėn.;

– Reglamentu (ES) Nr. 670/2010, kad jį būtų galima taikyti Estijai, kuri įvedė eurą 2011 m. sausio mėn.;

– Reglamentu (ES) Nr. 678/2013, kad jį būtų galima taikyti Latvijai, kuri įvedė eurą 2014 m. sausio mėn.;

– Reglamentu (ES) Nr. 827/2014, kad jį būtų galima taikyti Lietuvai, kuri įvedė eurą 2015 m. sausio mėn.

Tam, kad Reglamentas (EB) Nr. 974/98 taip pat būtų taikomas Kroatijai, šią valstybę narę būtina nurodyti tame reglamente. Šiame pasiūlyme pateikiami visi reikalingi to reglamento pakeitimai.

Kroatijos nacionaliniame euro įvedimo plane numatyta taikyti vadinamąjį didžiojo sprogimo scenarijų, t. y. euro, kaip Kroatijos valiutos, įvedimas Kroatijoje turėtų sutapti su eurų banknotų ir monetų įvedimu.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Diskusijos su valstybėmis narėmis dėl ekonominės politikos uždavinių valstybėse narėse įvairiomis formomis reguliariai vyksta Ekonomikos ir finansų komitete (EFK) bei ECOFIN taryboje ir (arba) Euro grupėje. Jos apima neoficialias diskusijas

¹ OL L 139, 1998 5 11, p. 1.

² Plg. 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2596/2000, iš dalies keičiantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo (OL L 300, 2000 11 29, p. 2).

konkrečiai su pasirengimu stojimui į euro zoną susijusiais klausimais (įskaitant valiutos kursų politiką). Dialogas su mokslininkais ir kitomis suinteresuotosiomis grupėmis vyksta konferencijose ir (arba) seminaruose, taip pat *ad hoc* pagrindu.

Ekonominiai pokyčiai euro zonoje ir valstybėse narėse vertinami laikantis įvairių ekonominės politikos koordinavimo ir priežiūros procedūrų (visų pirma pagal Sutarties 121 straipsnį), taip pat atsižvelgiant į Komisijos reguliariai vykdomą konkrečios šalies ir visos zonos įvykių stebėseną ir analizę (įskaitant prognozes, reguliarias leidinių serijas, Ekonomikos ir finansų komitetui bei ECOFIN tarybai ir (arba) Euro grupei pateikiamus duomenis). Vadovaujantis proporcingumo principu ir ankstesne praktika, joks oficialus poveikio vertinimas nebūtinas.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas – Sutarties 140 straipsnio 3 dalis, pagal kurią leidžiama imtis kitų priemonių, būtinų eurui įvesti valstybėje narėje, kuriai panaikinta išimtis pagal Sutarties 140 straipsnio 2 dalį.

Taryba sprendimą priima vieningu valstybių narių, kurių valiuta yra euro, ir suinteresuotosios valstybės narės sutarimu, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su ECB.

3.2. Subsidiarumo ir proporcingumo principai

Pasiūlymas priklauso išimtinai Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

Šia iniciatyva neviršijama to, kas būtina jos tikslui pasiekti, todėl ji atitinka proporcingumo principą.

3.3. Pasirinkta teisinė priemonė

Reglamentas yra vienintelė tinkama teisinė priemonė iš dalies pakeisti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. PASTABOS DĖL ATSKIRŲ STRAIPSNIŲ

5.1. 1 straipsnis

Pagal Reglamento (EB) Nr. 974/98 1 straipsnio a punktą ir 1a straipsnį to reglamento priede pateiktoje lentelėje išvardijamos dalyvaujančios valstybės narės ir nurodoma euro įvedimo data, grynųjų pinigų pakeitimo data ir, jei taikomas, laipsniško perėjimo prie euro laikotarpis visose šiose valstybėse narėse.

Pagal Reglamento (EB) Nr. 974/98 1 straipsnio i punktą laipsniško perėjimo prie euro laikotarpis taikomas tik toms valstybėms narėms, kuriose euro įvedimo data sutampa su grynųjų pinigų pakeitimo data. Tai netaikyta vienuolikai valstybių narių, kurios įvedė eurą 1999 m. sausio 1 d., ir Graikijai, kuri įvedė eurą 2001 m. sausio 1 d.

Slovėnijoje, Kipre, Maltoje, Slovakijoje, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje euro įvedimo data ir grynųjų pinigų pakeitimo data sutapo (2007 m. sausio 1 d. Slovėnijoje,

2008 m. sausio 1 d. Kipre bei Maltoje, 2009 m. sausio 1 d. Slovakijoje, 2011 m. sausio 1 d. Estijoje, 2014 m. sausio 1 d. Latvijoje, 2015 m. sausio 1 d. Lietuvoje), tačiau šios šalys nusprendė netaikyti laipsniško perėjimo prie euro laikotarpio.

Kroatijos nacionaliniame euro įvedimo plane taip pat nurodoma, kad euro įvedimo data ir grynųjų pinigų pakeitimo data bus ta pati (2023 m. sausio 1 d.), ir Kroatija nusprendė netaikyti laipsniško perėjimo prie euro laikotarpio.

Pagal šį straipsnį į Reglamento (EB) Nr. 974/98 priede pateiktą lentelę pagal protokolą įrašoma Kroatija ir tokie atitinkami duomenys apie šią valstybę narę:

Valstybė narė	Euro įvedimo data	Grynųjų pinigų pakeitimo data	Valstybė narė, kurioje taikomas laipsniško panaikinimo laikotarpis
„Kroatija	2023 m. sausio 1 d.	2023 m. sausio 1 d.	netaikoma“

5.2. 2 straipsnis

Šiame straipsnyje nustatoma, kad reglamentas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d., taip užtikrinant, kad jis būtų taikomas kartu laikantis kitų su euro įvedimu Kroatijoje susijusių Tarybos teisės aktų, t. y. dėl išimties panaikinimo datos ir Kroatijos kunos perskaičiavimo kurso įsigaliojimo datos.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo dėl euro įvedimo Kroatijoje iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 974/98**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 140 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Centrinio Banko nuomonę,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamente (EB) Nr. 974/98⁽³⁾ numatyta, kad valstybių narių, įvykdžiusių būtinas euro įvedimo sąlygas, valiutas pakeis euro Bendrijai pradėjus trečią ekonominės ir pinigų sąjungos etapą;
- (2) pagal 2012 m. Stojimo akto 5 straipsnį Kroatija yra valstybė narė, kuriai taikoma išimtis, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 139 straipsnio 1 dalyje;
- (3) pagal 2022 m. [...] [...] d. Tarybos sprendimą 2022/.../ES dėl euro įvedimo Kroatijoje 2023 m. sausio 1 d.⁽⁴⁾ Kroatija atitinka būtinas euro įvedimo sąlygas ir Kroatijai taikoma išimtis 2023 m. sausio 1 d. turi būti panaikinta;
- (4) norint įvesti eurą Kroatijoje, Reglamento (EB) Nr. 974/98 nuostatas dėl euro įvedimo būtina pradėti taikyti Kroatijai;
- (5) Kroatijos nacionaliniame euro įvedimo plane nurodyta, kad euro, kaip tos valstybės narės valiutos, įvedimo dieną eurų banknotai ir monetos joje turėtų tapti teisėta mokėjimo priemone. Todėl euro įvedimo data ir grynųjų pinigų pakeitimo data yra 2023 m. sausio 1 d. Laipsniško perėjimo prie euro laikotarpis neturėtų būti taikomas;
- (6) todėl Reglamentas (EB) Nr. 974/98 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 974/98 priedas iš dalies keičiamas lentelėje tarp įrašų, skirtų Prancūzijai ir Airijai, įrašant šią eilutę:

„Kroatija	2023 m. sausio 1 d.	2023 m. sausio 1 d.	netaikoma“
-----------	---------------------	---------------------	------------

³ 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo (OL L 139, 1998 5 11, p. 1).

⁴ OL L [...], [...], p. [...].

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*